

I-HARP: inventarisatie van zorgbehoeften bij hartfalen

Inleiding aan patiënt: Ik wil het graag met u hebben over uw wensen en zorgen over uw hartfalen. Zo kunnen wij u beter helpen. Ik stel u daarom een aantal vragen.

Mogelijke vragen om het gesprek te kunnen starten:

Wat houdt u op dit moment het meeste bezig?

Waar geniet u van?

Kunnen we u helpen om meer dingen zelf te blijven doen?

SCREENINGSVRAGEN	(Mogelijke) zorgbehoefte?
1 Heeft u lichamelijke klachten waardoor u de normale dingen moeilijker kunt doen?	Ja/nee
2 Heeft u (meer) hulp nodig bij het wassen, aankleden, boodschappen doen of het huishouden?	Ja/nee
3 Heeft u vragen over hartfalen en/of uw behandeling?	Ja/nee
4 Hartfalen kan veel invloed hebben op het dagelijks leven. Heeft u moeite met hoe u hier mee om moet gaan?	Ja/nee
5 Veel mensen met hartfalen ervaren psychische klachten. Heeft u dat ook?	Ja/nee
6 Voelt u zich weleens onbegrepen door de belangrijke mensen in uw omgeving?	Ja/nee
7 Wilt u graag met iemand praten over levensvragen of 'waarom'-vragen?	Ja/nee
8 Is er iets dat ik moet weten over uw culturele achtergrond of geloof om u goede zorg te kunnen leveren?	Ja/nee
9 Maakt u zich zórgen over geldzaken door uw ziekte?	Ja/nee
10 Heeft u vragen of zórgen over uw toekomst met uw ziekte hartfalen?	Ja/nee
11 Wilt u met uw arts praten over de behandeling en zorg die u wilt als u verder achteruit gaat?	Ja/nee
12 We zien vaak dat mantelzorgers graag meer hulp zouden willen van anderen. Sommige mantelzorgers raken overbelast. Is dat bij u ook zo?	Ja/nee
13A (vraag aan patiënt) Wilt uw naaste meer uitleg over hartfalen of over de behandeling?	Ja/nee
13B (vraag aan naaste) Wilt u meer uitleg over hartfalen of over de behandeling?	Ja/nee

I-HARP: inventarisatie van zorgbehoeften bij hartfalen

DOORVRAAGSUGGESTIES PER ITEM BIJ MOGELIJKE ZORGBEHOEFTE

- 1**
    - Heeft u bijvoorbeeld last van benauwdheid, vermoeidheid, pijn of minder eetlust?
    - Van welke klacht heeft u het meeste last?
    - Kunt u door uw hartfalen dingen zoals afwassen en schoonmaken moeilijker doen?
  - 2**
    - Waar heeft u hulp bij nodig?
    - Heeft u hulp nodig bij het huishouden of bij uzelf wassen en aankleden?
    - Welke hulp zou u willen ontvangen?
    - Wie helpt u nu?
    - Hoe is het voor u om te moeten vragen voor hulp?
  - 3**
    - Welke vragen over hartfalen heeft u?
    - Welke vragen over uw behandeling heeft u?
  - 4**
    - Heeft u moeite met het accepteren van uw ziekte?
    - Bent u boos of verdrietig dat u hartfalen heeft gekregen?
    - Heeft u moeite met het accepteren dat u dingen niet meer kunt zoals voorheen?
    - Heeft u hier hulp bij nodig?
  - 5**
    - Heeft u bijvoorbeeld last van somberheid, spanning, piekeren of eenzaamheid?
    - Bent u snel angstig door het hartfalen?
    - Denkt u veel na over het hartfalen?
  - 6**
    - Wie zijn de belangrijke mensen voor u?
    - Waarover voelt u zich onbegrepen?
    - Wat zouden uw belangrijkste mensen moeten weten zodat u zich wel begrepen voelt?
    - Wat zou u helpen?
  - 7**
    - Zijn er bepaalde levensvragen of 'waarom' vragen die u bezighouden?
    - Wilt u daar met iemand over praten?
    - Met wie zou u hier graag over willen praten?
    - Wie of wat heeft u nodig om het leven waardevol te laten zijn? Hoe kan ik (of een ander) u daarbij helpen?
  - 8**
    - Wat zou ik moeten weten om u goede zorg te kunnen verlenen?
    - In hoeverre beïnvloedt uw culturele achtergrond of geloof uw wensen in deze levensfase?
  - 9**
    - Heeft u daar hulp bij nodig?
    - Wilt u meer weten over hulp bij uw geldzaken?
  - 10**
    - Welke vragen heeft u over uw toekomst met uw ziekte hartfalen?
    - Waar maakt u zich zorgen over?
    - Wilt u meer weten over wat hartfalen kan betekenen voor uw toekomst?
  - 11**
    - Wat zou u graag willen bespreken?
    - Wilt u meer weten over welke zorg u kunt krijgen als u achteruit gaat?
    - Heeft u een wilsverklaring?
  - 12**
    - Welke taken vallen u (of uw naaste) het zwaarst?
    - Waar zou u steun bij willen hebben?
    - Kunnen jullie daar samen over praten?
- 13a** (Vragen aan patiënt over naaste)

  - Heeft uw naaste vragen over hartfalen of de behandeling?
  - Hebben uw kinderen vragen over hartfalen of de behandeling?
  - Waar wilt uw naaste meer informatie over hebben?

13b (Vragen aan naaste)

  - Heeft u vragen over hartfalen of de behandeling?
  - Waar wilt u meer informatie over hebben?

I-HARP: inventarisatie van zorgbehoeften bij hartfalen

VERVOLGADVIES PER ITEM

- 1
  - Gebruik eventueel het [Utrecht Symptoom Dagboek](#) om de klachten verder in kaart te brengen
  - Ga na wat de oorzaak van de klacht is
  - Probeer de oorzaak van de klacht te behandelen
  - Is behandeling van de oorzaak van de klacht niet mogelijk? Overweeg palliatieve behandeling van de klacht. Raadpleeg indien gewenst hiervoor de [algemene richtlijn op Pallialine of PalliArts voor deze klacht\(en\)](#)
- 2
  - Bij wens tot vergroten zelfredzaamheid: Overweeg verwijzing naar ergotherapie, fysiotherapie of hartfalenrevalidatie
  - Bij behoefte aan (meer) professionele hulp: overweeg inschakelen van thuiszorg. Overleg hierover evt. met de huisarts
- 3
  - Overweeg het maken van een aparte afspraak om de vragen te bespreken
  - Overleg met de centrale zorgverlener als u de vragen zelf niet kunt beantwoorden
- 4
  - Verwijs de patiënt evt. door naar een psycholoog, maatschappelijk werker, huisarts, POH GGZ of geestelijk verzorger. Raadpleeg eventueel het [document: 'Wanneer schakel ik aanvullende ondersteuning in'](#)
  - Overweeg het verwijzen naar [lotgenotencontact \(Harteraad\)](#)
- 5
  - Gebruik eventueel de [Hospital Anxiety and Depression Scale \(HADS\)](#), de [Vier Dimensionale KlachtenLijst \(4DKL\)](#) of de [Geriatric Depression Scale \(GDS\)](#)
  - Raadpleeg de betreffende [richtlijnen over angst](#) en/ of over [depressie op Pallialine/PalliArts](#)
  - Verwijs de patiënt evt. door naar een psycholoog, maatschappelijk werk, POH GGZ of geestelijk verzorger. Raadpleeg eventueel het [document: 'Wanneer schakel ik aanvullende ondersteuning in'](#)
- 6
  - Stimuleer de patiënt om met de naaste in gesprek te gaan of stel voor om met de patiënt en naaste samen in gesprek te gaan
  - Overweeg het verwijzen naar [lotgenotencontact \(Harteraad\)](#)
- 7
  - Overweeg verwijzing naar geestelijke verzorging, maatschappelijk werk of de huisarts. Raadpleeg eventueel het [document: 'Wanneer schakel ik aanvullende ondersteuning in'](#)
  - Raadpleeg eventueel de [richtlijn Zingeving en spiritualiteit in de palliatieve fase \(v2\)](#)
- 8
  - Overleg eventueel met de geestelijk verzorger of het palliatief adviesteam in uw regio
  - Raadpleeg de [handreiking: Lessen uit gesprekken over leven en dood](#)
- 9
  - Overweeg een verwijzing naar maatschappelijk werk. Raadpleeg eventueel het [document: 'Wanneer schakel ik aanvullende ondersteuning in'](#)

I-HARP: inventarisatie van zorgbehoeften bij hartfalen

VERVOLGADVIES PER ITEM

- 10**
- Overweeg het maken van een aparte afspraak om de vragen te bespreken
  - Overleg met de centrale zorgverlener als u de vragen zelf niet kunt beantwoorden
- 11**
- Overweeg het maken van een aparte afspraak voor een gesprek over advance care planning (proactieve zorgplanning)
  - Overweeg het geven van uitleg over de voordelen van proactieve zorgplanning indien de patiënt aangeeft geen behoefte te hebben om hierover te praten en/of hier afspraken over te maken
  - Raadpleeg eventueel de paragraaf advance care planning in de richtlijn Palliatieve zorg bij hartfalen NYHA-klasse III en IV (V3)
  - Raadpleeg bij vragen over een ICD de richtlijn 'ICD en het levenseinde' (V1)
- 12**
- Maak de patiënt en/of mantelzorgster bewust dat je om hulp in je omgeving kunt vragen, bijvoorbeeld via <https://www.wehelpen.nl/>
  - Verwijs naar het landelijk mantelzorgsteunpunt en de patiëntenvereniging Harteraad
  - Raadpleeg de richtlijn Mantelzorg (v2)
- 13**
- Nodig patiënt en naaste uit voor gezamenlijk gesprek
  - Overleg met de centrale zorgverlener als u de vragen zelf niet kunt beantwoorden
  - Verwijs naar de patiëntenvereniging Harteraad